

2025/1445

1.8.2025

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2025/1445

z dnia 8 lipca 2025 r.

w sprawie wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Żywność jest prawem człowieka dla wszystkich! Zagwarantowanie zdrowych, sprawiedliwych i zrównoważonych systemów żywnościowych” zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788

(notyfikowana jako dokument nr C(2025) 4607)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 13 czerwca 2025 r. do Komisji wpłynął wniosek o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Żywność jest prawem człowieka dla wszystkich! Zagwarantowanie zdrowych, sprawiedliwych i zrównoważonych systemów żywnościowych”.
- (2) Jest on kontynuacją wcześniejszego wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Żywność jest prawem człowieka dla wszystkich!”, który wpłynął do Komisji 31 marca 2025 r.
- (3) Pismem z dnia 29 kwietnia 2025 r. (C(2025) 2559 final), na podstawie art. 6 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/788, Komisja poinformowała grupę organizatorów, że w odniesieniu do wniosku o rejestrację złożonego dnia 31 marca 2025 r. wymogi dotyczące rejestracji określone w art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. a), d) i e) tego rozporządzenia są spełnione oraz że jego art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) nie ma zastosowania. Komisja wyjaśniła jednak również, że inicjatywa nie spełnia wymogu określonego w art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/788. W szczególności Komisja wyjaśniła, że niektóre propozycje organizatorów nie wiązały się z wezwaniem Komisji do przedłożenia wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów.
- (4) W związku z tym Komisja poinformowała organizatorów zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2019/788, że mogą oni albo dokonać zmiany inicjatywy w celu uwzględnienia oceny Komisji, albo utrzymać pierwotną inicjatywę, albo ją wycofać, zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2019/788.
- (5) Dnia 13 czerwca 2025 r. grupa organizatorów przedłożyła zmienioną inicjatywę.
- (6) Według organizatorów celem zmienionej inicjatywy jest wezwanie Unii do urzeczywistnienia prawa do żywności i włączenia go do unijnych ram prawnych, które mają wpływ na prawo do żywności w UE i za granicą. Organizatorzy twierdzą, że Unia powinna systemowo zagwarantować prawo do żywności oraz promować zdrowe, sprawiedliwe, humanitarne i zrównoważone systemy żywnościowe. Aby osiągnąć te cele, organizatorzy wyznaczyli czternaście celów szczegółowych, wzywając do przedłożenia nowego wniosku lub zmiany aktów prawnych Unii w następujących obszarach: (i) Sprawiedliwe systemy żywnościowe i rządy demokratyczne; (ii) Wsparcie krajowych inicjatyw na rzecz ochrony socjalnej; (iii) Uznanie, że produkty rolne i artykuły spożywcze nie są zwykłymi towarami; (iv) Wsparcie agroekologii chłopskiej i terytorialnych systemów żywnościowych; (v) Zwalczanie koncentracji gruntów rolnych; (vi) Wspieranie systemów materiału siewnego prowadzonych przez rolników; (vii) Surowe regulacje dotyczące organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO), w szczególności uzyskanych za pomocą nowych technik genomowych; (viii) Zrównoważona gospodarka wodna; (ix) Wzmocnienie dobrostanu zwierząt; (x) Wspieranie spożycia owoców i warzyw oraz uregulowanie prawne wysoko przetworzonej żywności; (xi) Zrównoważone zamówienia publiczne żywności; (xii) Rozsądne etykietowanie żywności; (xiii) Zaprzestanie marnotrawienia żywności; (xiv) Wzmocnienie prawa do żywności w państwach trzecich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>.

- (7) W załączniku do zmienionej inicjatywy przedstawiono dalsze szczegóły dotyczące kontekstu, przedmiotu i celów inicjatywy. Stwierdzono w nim, że prawo do żywności jest zagwarantowane wtedy, gdy każdy ma godny dostęp do odpowiedniej żywności w sposób zrównoważony, oraz wymieniono różne działania, które mogłyby mieć znaczenie dla osiągnięcia celów inicjatywy. W ramach wniosku o rejestrację organizatorzy przedłożyli dokument dodatkowy zawierający szczegóły inicjatywy.
- (8) Jeżeli chodzi o cel pierwszy, czwarty, piąty i szósty inicjatywy, Komisja mogłaby przyjąć wniosek dotyczący zrównoważonych i sprawiedliwych systemów żywnościowych; wniosek w celu wsparcia agroekologii chłopskiej i terytorialnych systemów żywnościowych; zaproponować działania związane z poprawą równouprawnienia kobiet i mężczyzn w zawodach rolniczych oraz wymiany pokoleniowej; oraz złożyć wniosek dotyczący rozporządzenia wspierającego autonomię systemów materiału siewnego prowadzonych przez rolników, odpowiednio na podstawie artykułów od 38 do 44 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (9) Jeżeli chodzi o cel drugi, na obecnym etapie nie można wykluczyć, że Komisja mogłaby przyjąć wniosek, aby wspierać i uzupełniać działania państw członkowskich na rzecz ochrony socjalnej pracowników lub zwalczania wykluczenia społecznego lub reformy ochrony socjalnej, na podstawie art. 153 ust. 1 lit. c), j) lub k) TFUE, w zakresie, w jakim zagrożenia bezpieczeństwa żywnościowego mogą być związane z dochodem minimalnym.
- (10) Podobnie, w odniesieniu do celu trzeciego, na obecnym etapie nie można wykluczyć, że Komisja mogłaby przyjąć wniosek dotyczący aktu prawnego w celu uznania, że produkty rolne i artykuły spożywcze nie są zwykłymi towarami na podstawie art. od 38 do 44 TFUE.
- (11) Jeżeli chodzi o cel siódmy, Komisja mogłaby przyjąć wniosek w celu uregulowania GMO na podstawie art. 43, 114 i 168 art. 4 lit. b) TFUE.
- (12) W odniesieniu do celu ósmego i trzynastego Komisja mogłaby przyjąć odpowiednio wniosek dotyczący zrównoważonej gospodarki wodnej oraz wniosek dotyczący marnotrawienia żywności, na podstawie art. 191 i 192 TFUE.
- (13) Jeżeli chodzi o cel dziewiąty, Komisja mogłaby przyjąć wniosek w celu wzmocnienia dobrostanu zwierząt na podstawie art. 43 ust. 2 TFUE.
- (14) W odniesieniu do celu dziesiątego Komisja mogłaby zaproponować zachęty do realizowania działań promujących zdrowe i zrównoważone odżywianie się na podstawie art. 168 ust. 5 TFUE.
- (15) Jeżeli chodzi o cel jedenasty, na obecnym etapie nie można wykluczyć, że Komisja mogłaby przyjąć wniosek dotyczący zrównoważonych zamówień publicznych żywności na podstawie art. 114 TFUE.
- (16) W odniesieniu do celu dwunastego Komisja mogłaby przyjąć wniosek dotyczący etykietowania żywności na podstawie art. 114 TFUE.
- (17) Jeżeli chodzi o cel czternasty, na obecnym etapie nie można wykluczyć, że Komisja mogłaby przyjąć wniosek w celu wzmocnienia prawa do żywności w państwach trzecich na podstawie art. 207, 208 lub 212 TFUE.
- (18) Z powyższych względów Komisja uważa, że żadna z części inicjatywy nie wykracza w sposób oczywisty poza kompetencje Komisji do przedłożenia wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów.
- (19) Konkluzja ta nie ma wpływu na ocenę, czy w tym przypadku spełnione są konkretne warunki merytoryczne wymagane do podjęcia działań przez Komisję, w tym zgodność z zasadami proporcjonalności i pomocniczości oraz z prawami podstawowymi.
- (20) Grupa organizatorów przedstawiła odpowiednie dowody na to, że inicjatywa spełnia wymogi określone w art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2019/788, i wskazała osoby wyznaczone do kontaktów zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit pierwszy tego rozporządzenia.
- (21) Inicjatywa nie jest oczywistym nadużyciem i nie jest w sposób wyraźny niepoważna lub dokuczliwa, nie jest też w sposób oczywisty sprzeczna z wartościami Unii określonymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej ani z prawami zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (22) Należy zatem zarejestrować inicjatywę „Żywność jest prawem człowieka dla wszystkich! Zagwarantowanie zdrowych, sprawiedliwych i zrównoważonych systemów żywnościowych”.

- (23) Konkluzja, że warunki rejestracji określone w art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/788 są spełnione, nie oznacza, że Komisja w jakikolwiek sposób potwierdza poprawność treści inicjatywy pod względem merytorycznym, za co wyłączną odpowiedzialność ponosi grupa organizatorów inicjatywy. Treść inicjatywy wyraża jedynie poglądy grupy organizatorów i w żaden sposób nie może być rozumiana jako odzwierciedlenie poglądów Komisji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym rejestruje się europejską inicjatywę obywatelską „Żywność jest prawem człowieka dla wszystkich! Zagwarantowanie zdrowych, sprawiedliwych i zrównoważonych systemów żywnościowych”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do grupy organizatorów inicjatywy obywatelskiej „Żywność jest prawem człowieka dla wszystkich! Zagwarantowanie zdrowych, sprawiedliwych i zrównoważonych systemów żywnościowych”, reprezentowanej przez następujące osoby wyznaczone do kontaktów: Olga KIKOU i Almudena GARCÍA SASTRE.

Sporządzono w Strasburgu dnia 8 lipca 2025 r.

W imieniu Komisji
Maroš ŠEFČOVIČ
Członek Komisji